

mirall, la nostra condició actual, la decadència, la dificultat que tenim per construir la llibertat i el civisme de què temps enrere ens sentíem tan orgullosos. Així doncs, és d'ells, dels emigrants, dels qui tenim necessitat, però no perquè cullin tomàquets al camp a canvi d'un sou miserable, sinó perquè puguem reaprendre la lliçó perduda, la del somni, l'aventura, el retrobament; per reprendre el camí que va més enllà, més lluny, amb algú que ens saludi lliurement en aquesta banda. Perquè és amb això amb què se sobreviu.

Lina Prosa
(Traducció de Lídia Gil i López)

LAMPEDUSA BEACH

FITXA ARTÍSTICA

Direcció	Moisès Maicas
Traducció	Anna Soler Horta
Intèrpret	Bàrbara Roig
Percussionista i griot	Djibril Ngom
Text del griot (en wòlof i català)	Mactar Thiam Fall
Espai escènic i vestuari	Toni Giró
Il·luminació i direcció tècnica	Daniel Gener
Gest i moviment	Guille Vidal-Ribas
Assessorament musical	Sheila Garcia
Ajudant de direcció	Jenifer Castillo
Regidors	Jenifer Castillo i Albert Massanas
Fotografia	Anna Soler Horta
Disseny gràfic i il·lustracions	Anna Bohigas i Núria Milà
Producció executiva	Atrium Produccions

Lampedusa Beach va estrenar-se al Teatre Akadèmia, de Barcelona, el 8 de novembre de 2014.

Una producció d'Espai Àfrica-Catalunya en residència al Teatre Akadèmia, amb el suport de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, de l'Institut Europeu de la Mediterrània i amb la col·laboració de l'Obra Social de La Caixa. Agraïments a l'Institut Italià de Cultura de Barcelona, la Universitat de Barcelona i el Consorci El Far.

LA DEDICATÒRIA: A una actriu que sàpiga aguantar-se l'alè.

Ha de poder administrar l'oxigen dels pulmons per transformar-se en escena en una emigrant africana que, engolida per les aigües del Mediterrani, davant de Lampedusa, lluita per resistir al mar, però que, incapaç de mantenir-se a flor d'aigua, es guarda l'aire a l'estómac per sempre més.

LA HISTÒRIA: Una pastera plena d'emigrants s'enfonsa davant la costa de Lampedusa. A plena nit, els emigrants es debaten a l'aigua. La majoria s'ofeguen, moren, si es fa cas del silenci que es va ensenyorint de l'indret del desastre. Una dona jove s'aferra a les ulleres que li han caigut al mar. La Shauba aconsegueix mantenir-se a flor d'aigua un moment, com si les ulleres fossin un salvavides. Al cap d'una estona les mateixes ulleres, com un salvavides foradat, la fan anar lentament cap al fons, cada cop més al fons, però lentament, molt lentament...

EL TEATRE: L'actriu, asseguda en una cadira, té al costat un cubell d'aigua i explica el naufragi de la Shauba. Té a les mans unes ulleres de sol. De tant en tant ruixa les ulleres.

L'actriu/Shaubu - una respiració llarga

La Shauba murmura.

Rumia com una onada que torna sobre ella mateixa.

«Sóc la Mahama l'Àfricana.»

«No, Mahama, ets l'Àfricana.»

«No, Shauba, sóc l'Àfricana.»

«No, Mahama, ets l'Àfricana.»

«No, Shauba, sóc l'Àfricana.»

La Shauba, decidida, convençuda.

Pacient, com una onada que no pot rebel·lar-se contra ella mateixa.

Entesos, Mahama, ets l'Àfricana.

La Shauba - el naufragi - el descens infernal

Obeeixo.

Dic «sí» a la Mahama.

La quantitat d'efes no és cap obstacle.

Els fets, són un obstacle.

Són esquitxos de sorra a la llengua.

Una mena de tartamudeig africà.
No hi tinc sang, al cor trist.
Tot s'alenteix.
El cervell està a punt d'abandonar els ossos.
On els deixarà?
A l'aigua?

Avui dic «sí» a la meva estimada tia.
A la Mahama.
Ha fet marxar a tothom menys ella, perquè diu, la Mahama:
«Jo no me'n vaig, empenyo les barques cap al mar,
les ajudo a salpar ben de pressa.»
Ja ho sé, Mahama. T'hi esforces molt, amb la llengua.
Vols fer un vent favorable a les barques.
Com la turbina a la proa d'un transatlàntic.
Fuu, fuu, fuuuuuu.
Ajuda'm a morir, ara.
Enfonsa'm, enfonsa'm,
naufregar no és gens fàcil en aquest mar.
Ni les mans, ni els peus, ni l'esquena, cap part del meu cos
no sap virar com una nedadora.
Davallo fins on s'acaba el mar.
En caiguda vertical.
Una gran pressió al cap m'empeny cap al fons.
M'engrapa com la mà d'un assassí.
Mahama, sóc sota l'aigua.

Vés-te'n, vés-te'n, mariner de l'infern.

Allunya't de mi.

Només de pensar que en aquesta immensitat opaca
pot fregar-me alguna cosa, em vénen esgarrifances.

Ja ho saps, Mahama, que no suportó el contacte físic.

Estic massa exposada.

No vull morir així, de vergonya.

Es llencen contra meu tot de peixos que no havia vist mai.

Cadàvers. Cadàvers humans.

El naufragi ha estat total.

Però d'una simplicitat absoluta.

Saps per què? No hi hagut cap tempesta.

No hi hi hagut lluita ni resistència.

Cap maniobra de destresa marinera.

Cap crida del capità.

Cap avís. Cap alarma.

Cap embat de les onades.

Res que tingués a veure amb el mar.

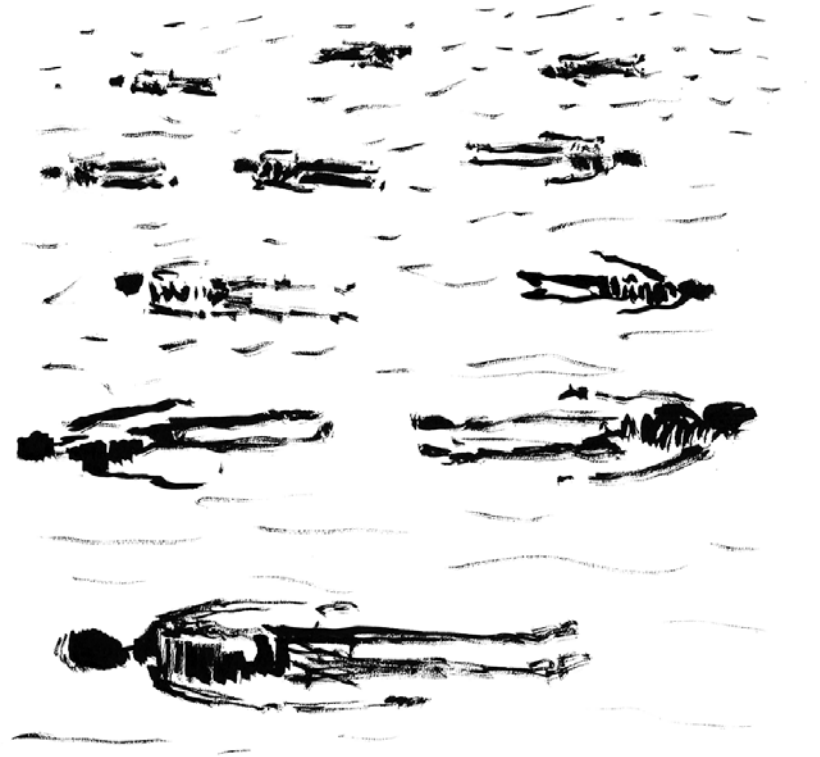
El mar és innocent.

Inspiració-silenci

Tinc mal d'estómac.

Em ve sempre que em fiquen a l'aigua.

Però ara no sóc al gibrell on em banyava
la mare.

No en sortiré mai, d'aquí.
Ningú no em prendrà en braços per oferir-me un got de llet calenta.
En aquesta immensitat feixuga,
si tens estómac, estàs condemnada a un dolor crònic.
Afegim-hi una altra efa, Mahama.
Àffffrica.
Si amb la llengua aconseguixo pronunciar més d'una efa,
m'arriba un cert gust de terra.
És com si tu m'escoltessis i jo et contestés.
EFFFFFFFFFFFFFFFFFFFFFFFA!
Necessito que m'enterrin.
Com els nostres parents.
Tinc por de podrir-me.
Com tot el que no pot estar a l'aigua gaire estona.
Com qui beu més aigua de la que el cos pot contenir.
Colga'm a terra i tornaré eixuta.

Inspiració-silenci

Les efes de la Mahama són el petit entrebanc
dels que no han anat a estudi.
És un escapament d'aire entre les dents
que no deté la passió de la llengua desbocada.
Ara que naufrago sense repòs,
perquè el meu naufragi no té fi,
em comencen a agradar les consonants de la vella,
com si davant la mort no hi hagués res més.

Tant s'empetiteix la visió de la vida
quan s'està a punt d'acabar?
Vaig aprendre una cosa a la missió on
m'enviaven durant l'època de pluges.
M'havia de protegir de la humitat perquè tinc els bronquis dèbils.
Aquella caseta blanca ben feta, d'una sola planta,
era l'única construcció decent en un radi de tres-cents quilòmetres.
En realitat, la Mahama m'hi feia anar perquè parés l'orella
a tot el que s'hi deia sobre Roma.
Creia que en una missió de capellans
per força s'hi havia de parlar de Roma.
La vaig posar al corrent d'unes quantes coses.
I fins i tot li vaig dur una postal robada a una nena
que cada mes rebia diners d'una parella de romans.
Jo feia veure que no me n'adonava,
però la Mahama feia treballar el cap com una agència de viatges
per a dones que cerquen fortuna.
Segurament havia previst
que, un cop hagués desembarcat a Lampedusa, continuaria fins a Roma.
Era la destinació que somiava per a mi.
Una vegada va temptejar un empleat de l'Oficina d'Emigració.
L'empleat li va dir:
«Tregui's la balena de la boca i després torni».
Així és com s'anomena a casa nostra l'entrebanc fruit de la
ignorància: *balenitis*.
En l'argot especialitzat se'n diu *consonantisme*.

A les portes de la mort, però, m'estimo més la balenitis...
La sento al damunt com una escata inflamada.
Estic convençuda que fins i tot els peixos, com que no surten de l'aigua,
en pateixen eternament.

La punta de la teva llengua envermellida per la producció contínua d'efes
no és pas menys important que la vida d'un peix, Mahama!

Si sabessis com t'entenc!

Allà on vaig néixer, si una dona té un problema,
va a veure l'Àffricana i l'Àffricana l'hi resol.

La clienta de l'Àffricana deixa de patir encara que s'hagi d'esperar
molt temps fins a resoldre el problema.

Si durant l'any el problema continua i la clienta
recau en la malenconia com un cop de vent
al tronc de la vida, una sensació que tots hem experimentat alguna

vegada,

la Mahama ho explica tot amb el ccappittal-lissmme.

Diu que a l'Àffrica, des que hi va arribar el ccappittal-lissmme,
un dia es menja i l'altre no.

La supervivència depèn de la bondat dels ccappittal-lissttess.

Totes les clientes de la meva tia pateixen de fam.

Fins i tot la meva mare la va anar a veure per plantejar-li un problema.

Però va resultar que era un problema més gran que l'Àffrica sencera:

«Què fem, els meus fills i jo, els dies no?».

La Mahama li va respondre:

«Fes marxar la més jove, fes-la marxar el dia no.

